

Procesvoorstel meerjarenplan regionale samenwerking afval

Aanleiding: Samenwerken

- passage uit het regeerakkoord
De Wet Gemeenschappelijke regelingen (Wgr) wordt aangepast om de politieke verantwoording over gemeentelijke samenwerking te verbeteren. Besluitvorming in een gemeenschappelijke regeling moet transparant zijn en betrokken gemeenteraden moeten hun controlerende rol beter kunnen uitvoeren en zo nodig kunnen ingrijpen. Regeerakkoord 2017-2021.

- Gemeente Maastricht
Het moet anders. het moet samen (...) Samen met onze partner in stad en regio. Het is de overtuiging van deze coalitie dat de overheid van de toekomst een samenwerkende overheid is. Coalitieakkoord Maastricht 2014-2018.

- Gemeente Meerssen
Het gemeentebestuur van de gemeente Meerssen beseft terdege dat de gemeente dient samen te werken met andere gemeenten. Dit is onontbeerlijk voor het voortbestaan als zelfstandige gemeente, zeker in het licht van de decentralisaties in het sociale domein maar ook om de komende jaren financieel gezond te worden en te blijven. Bestuursakkoord Meerssen 2014-2018.

- Gemeente Valkenburg
De toekomstvisie is gericht op 2035 met daarin een 6 tal strategische lijnen, waarvan een is: kiezen voor regionale differentiatie en samenwerking. Coalitieakkoord Valkenburg 2014-2018.

- BMC rapport (Maastricht)
Maastricht kan niet zonder de regio, en andersom. De stad heeft zich dankzij de regio ontwikkeld tot wat zij nu is en het omgekeerde geldt eveneens. Behalve de sterke ruimtelijke, economische, historische en sociale verwevenheid tussen stad en streek, hebben stad en regio ook veel maatschappelijke opgaven gemeen. De sociaal-economische problematiek speelt in heel Zuid-Limburg, net als de demografische en technologische ontwikkelingen die hierop van invloed zijn. Een versterking van de stad kan dus niet zonder een versterking van de regio. Dat betekent dat er meer ingezet moet worden op een versterking van regionale samenwerkingsverbanden. BMC-rapport Een sterke stad in een sterke regio juni 2017.

Doelstellingen

De samenwerking is gericht op het verbeteren van vier aspecten:

1. Duurzaamheid
2. Kostenaspect
3. Sociale werkgelegenheid
4. vergroten van service voor inwoners

De drie gemeenten hebben samen 160.000 euro beschikbaar gesteld voor onder andere een plan van aanpak om het afvalbeheer efficiënter en duurzamer te maken. Verder hebben ze aangegeven het recyclen van afval zoveel mogelijk in eigen hand en eigen gebied of regio te behouden. Het is de bedoeling op die manier optimaal te profiteren van de waarde van herbruikbare afvalstoffen en te zorgen voor werkgelegenheid in de regio.

Resultaat: meerjarenplan op afvalgebied

We gaan een meerjarenplan voor Maastricht-Meerssen-Valkenburg maken (periode 2019 tot en met bv. 2023), waarin we gefaseerd de samenwerking kunnen invullen en waarbij we onderzoeken of er meerdere (afval)taken bij de huidige GR Geul en Maas kunnen worden ondergebracht.

Planning en proces

Wat de doorlooptijd betreft zal rekening gehouden moeten worden met het feit dat het hier een experimenteel proces betreft. Voor het eerst wordt de samenwerking tussen 3 raden gezocht. Vandaar dat rekening gehouden wordt met het feit dat ook het jaar 2019 ingepland zal worden om dit proces zorgvuldig te doorlopen.

Dit zal echter geen probleem zijn omdat wat de afvalinzameling betreft voor 2019 al afspraken zijn gemaakt, en een tijdelijke verlenging van de GR-Geul en Maas met een jaar (tot 2020) mogelijk is.

In bijgevoegd planning (zie bijlage I) is de fasering uit de collegenota (uitzetten aanbesteding, opstellen meerjarenplan en besluitvormingstraject) verbonden aan de fasering die wordt gehanteerd in de handreiking 'Grip op regionale samenwerking (fase van voorbereiding, implementatie en doorontwikkeling). Verder zijn enkele belangrijke data opgenomen zoals de raadsvergaderingen van de drie raden en de verkiezingen.

Collegebesluit

Het college van Valkenburg aan de Geul heeft op 16 mei een zestal concrete actiepunten vastgesteld.

1. Bestuurlijke Intentie-uitspraak om verdere samenwerking op afvalgebied actief na te streven.
2. Afstemming Afvalbeleid
3. Deelnemen aan landelijke benchmark
4. Inzicht in regionale mogelijkheden voor circulaire economie
5. Samenwerking opties RD4
6. Praktische ontzorging

Rol raad

Bij de actiepunten 2 en 4 dient de raad haar kaderstellende rol op te pakken en dat gebeurd in de In de fase van voorbereiding en implementatie. In het verdere proces zal de raad in de fase van doorontwikkeling haar controlerende rol kunnen/willen oppakken.

Bij deze verschillende fasen en rollen kunnen ze de handreiking 'Grip op regionale samenwerking' gebruiken, waarin op basis van het strategisch kader concrete raadvragen zijn geformuleerd. Deze vragen dienen als hulpmiddel en kunnen vanuit de eigen situatie en politieke voorkeur worden toegepast.

De gemeenteraden van de deelnemende gemeenten kunnen in dit proces natuurlijk ook vanuit hun zelfstandige rol het debat met elkaar aangaan.

Rol griffie

De griffier en zijn medewerkers hebben tot taak ervoor te zorgen dat de raad goed wordt geïnformeerd en ook de besluiten neemt die noodzakelijk zijn. Daarvoor zal de griffie Maastricht gedurende dit traject de rol van procesbegeleider richting de eigen raad en de griffies van de

andere gemeenten moeten vervullen, die op hun beurt weer het proces richting eigen raad moeten oppakken.

Stap 1: informeren, consulteren en sensibiliseren.

Deze stap 1 is voor de maanden november en december gepland. Hiervoor wordt ambtelijk een RIB voorbereid die via de griffie met de eigen raden wordt gedeeld. In Maastricht is dit al gebeurd.

Stap 2: gezamenlijk optrekken

De vervolgstap is met de raden van Meerssen en Valkenburg over het plan Maastricht van gedachten te wisselen en het verdere proces te bespreken. Daarbij dienen de raden zelf aan te geven op welke wijze ze met elkaar wensen om te gaan. Ambtelijk voorstel zou zijn dit nog voor de verkiezingen in 2018 te laten plaats vinden (begin februari).

Rol ambtenaren

Om de raad goed en tijdig te informeren en hun in de gelegenheid te brengen de hierboven omschreven kaderstellende rol te pakken zal dit proces op inhoud ambtelijk worden voorbereid, waarbij al eerder is aangegeven dat de griffie het proces zal moeten sturen.

Rol extern bureau

De maanden november en december worden gebruikt om te komen tot een opdrachtformulering om vervolgens in de maanden daarop een aanbestedingstraject te starten om de opdracht te geven aan een extern bureau dat dit traject zal begeleiden.

Bronnen:

- *Uitbreiding samenwerking op afvalgebied gemeente Maastricht- Meerssen- Valkenburg aan de Geul*, collegenota Valkenburg aan de Geul, 16 mei 2017
- *Grip op regionale samenwerking, Handreiking voor gemeenteraadsleden en griffiers*, Vereniging van Griffiers, Sdu, 2015

